

(adó)Mentőöv

Hírlevél 2010. /06.

Szereted, ha az adóügy sima ügy?

www.sinkatax.hu

Tisztelt Hírlevélolvasók!

2010. október 1-től havi hírlevelem jelentősen átalakul. Egyrészt változik a neve - (adó)Mentőöv -, másrészt lesznek olyan tartalmak, amelyek csak díjfizetés ellenében lesznek elérhetőek.

Alapvetően – természetesen- egy része továbbra is ingyenes marad, de azok, akik érvényes előfizetéssel rendelkeznek

- elérhetnek a Hírlevélben foglaltakhoz kapcsolódó kiegészítéseket is, esettanulmányokat, e-bookokat,
- e-mailben adózási és számviteli témakörben kérdéseket tehetnek fel, amelyre a választ a következő Hírlevélben kapják meg,
- javaslatot tehetnek a Hírlevélben kifejtendő témákra,
- a kézikönyvek, szabályzatok árából 10% kedvezményt kapnak.

A kibővült tartalmú, és oldalszámban is emelkedő Hírlevél mintegy felét a fentiek teszik majd ki. Ezeket a válaszokat, cikkeket az előfizetéssel nem rendelkezők is olvashatják, de nem tehetnek fel kérdéseket, illetve nem férhetnek hozzá a csak az előfizetők számára szóló kiegészítésekhez.

Előfizetési díj: havi bruttó 2.000,-Ft (törredéke a tanácsadás esetében érvényes adószakértői óradíjnak!).

Az előfizetés időszakának tekintetében nem kell a naptári év, negyedév kereteihez ragaszkodnod: azaz szólhat előfizetésed – például- 2010. október 1-től 2011. február 28-ig is.

Az előfizetés módja: küldj egy e-mailt az info@sinkatax.hu címre, tárgyként írd be: Hírlevél előfizetés. Az e-mailben add meg számlázási adataidat, azt a címet, ahová a számlát kéred, e-mail címedet, valamint azt, hogy milyen időtartamra kéred az előfizetést. Ennek alapján a megadott e-mail címedre díjbekérőt kapsz. Ennek kiegyenlítése után kapod meg a fizetős tartalmakhoz való hozzáférési adataidat, a díjfizetést igazoló számlát pedig postán kapod meg.

A Hírlevél októbertől a tárgyhót követő 05-ig jelenik meg. Ezért a kérdés feltevése szempontjából a megelőző hó 25-e minősül lapzártának.

(Kivéve a szeptemberi, még ingyenes számot. Ez szeptember 30-án jelenik majd meg, a kérdések tekintetében „lapzártá: szeptember 15.)

„Kísérleti jelleggel” működik az augusztusi, illetve szeptemberi Hírlevél. Az augusztusi Hírlevélhez kapcsolódó Esettanulmányt szabadon letöltheted az „Esettanulmányok, előfizetőknek szóló tartalmak” pontban. Továbbá várom e-mailben a kérdéseket is, amelyekre a választ a szeptemberi számban találhatod, ekkor még ingyenesen.

1 ©Sinka Jánosné, 2010.Bp., www.sinkatax.hu, www.adocommando.hu, www.adokommando.hu 1

Mivel a Hírlevélben, illetve a weboldalon, a letölthető dokumentumokban található írásokat, táblázatokat ingyenesen bocsátom rendelkezésedre, kérem értesíts, ha más **fizetős** szakmai anyagban, változatlan formában találkozol velük!

Az, hogy éltél az ingyenes próba lehetőségével, nem jár előfizetési kötelezettséggel.

Saját termelésű készletek a mezőgazdaságban

Saját termelésű készletnek - természetesen - a mezőgazdaságban is azok a készletek minősülnek, amelyet az adott vállalkozásnál állítottak elő.

Ezeket a mérlegben **előállítási költségen**, azaz utókalkuláció vagy norma szerinti közvetlen önköltségen kell értékelni. Az évközi változásokat elszámolóár alapján is el lehet számolni.

A számviteli törvény nem tartalmaz előírást az önköltség megállapításának módszeréről, de azt rögzíti, hogy a vállalkozásnak számviteli politikájában be kell mutatnia az alkalmazott módszert.

Továbbá a számviteli törvényben arra vonatkozóan van előírás, hogy az előállítási költség kategóriájában mely költségelemek vehetőek figyelembe.

Ebből következően bármely módszerrel is történik a közvetlen önköltség megállapítása, az kizárólag a ténylegesen felmerült közvetlenül elszámolt költségeket foglalhatja magában, valamint azokat a tételeket, amelyek az előállítással kapcsolatban merültek fel, és közvetlenül nem, de megfelelő mutatók, jellemzők segítségével az adott termékre eső rész megállapítható.

Az előállítási költségeknek *nem* része az értékesítési költség, így

- az értékesítéssel kapcsolatos költségek,
 - az értékesítéshez szükséges csomagolás és szállítás költsége,
 - késztermékek raktározási költségei,
 - az értékesítő részlegek, irodák költségei,
 - a reklám, a piackutatás költségei, stb.,

továbbá az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatás személyi, anyagi és egyéb általános költsége.

A számviteli törvény értelmezésében az értékelés kiindulópontja tehát a saját termelésű készletek előállítási költsége. Abban az esetben azonban, ha a mérleg készítésekor ismert és várható eladási ár - azaz a piaci ár - ennél alacsonyabb, akkor a saját termelésű készleteket a még elvégzendő tevékenységek várható közvetlen költségével csökkentett, várható eladási áruból számított értéken kell szerepeltetni a mérlegben (értékvesztés elszámolása mellett).

A saját termelésű készletek nyilvántartása tekintetében a számviteli törvény megengedi a választást, azaz a vállalkozás szabadon dönthet arról - számviteli politikájában rendelkezve erről -, hogy a saját termelésű készletekről

- év közben folyamatos érték- és mennyiségi nyilvántartást, vagy
- év közben folyamatos, csak érték nyilvántartást

vezet.

Ha év közben nincs folyamatos mennyiségi nyilvántartás, a leltározás során nyert adatok felhasználásával kell a saját termelésű készletek mennyiségét megállapítani.

Ha a vállalkozás év közben mind értékben, mind mennyiségben folyamatosan nyilvántartja készleteit, akkor a változásokat (növekedések, csökkenések) a megfelelő készletszámlákkal

szemben kell elszámolni, az adott gazdasági esemény értékét a választott értékelési eljárásnak megfelelően megállapított előállítási költségen könyvelve.

Év közben az is lehetséges, hogy a vállalkozás elszámolóárakat alkalmazzon. Ebben az esetben az elszámolóárát az alábbi három módszer valamelyikével célszerű meghatározni:

- átlagos előállítási költségszint megállapítása,
- tervezett előállítási költségszint számítása,
- várható piaci ár szintjének meghatározása.

Ha a vállalkozás az elszámolóárak alkalmazásának lehetőségével él, akkor a raktárra vett saját termelésű készlet közvetlen önköltségét az elszámolóár és a készletérték-különbözet együttes összege adja. A készletérték-különbözetet az adott számlacsoporton belül, külön számlán (pl. 238 Saját termelésű tej KÉK) kell nyilvántartani. A vállalkozás szabadon dönthet arról, hogy a számlacsoporton belül milyen részletetést alkalmaz.

Ha elszámolóárát alkalmazunk, akkor

- első lépésben a készletrevételt kell elszámolni a megfelelő kész - és félkésztermék elszámolási számlával szemben, elszámoló áron, majd
- év végén, a költség számlák zárásakor ezek egyenlegét átvezetjük a kész- és félkésztermék elszámolási számlára, majd ennek egyenlege lesz a készletérték-különbözet, amely a készletérték-különbözet-számla tartozik, illetve követel oldalára kerül, jellegétől függően.

A készletek csökkenését év közben ugyancsak elszámolóáron rögzítjük a könyvelésben, év végén pedig a készletérték-különbözet egyenlegétől függően módosítjuk. (A mezőgazdaságban év végén történik az önköltség számítás és akkor állapítják meg az elszámolóár és a tényleges előállítási költség különbségét is.)

A készletcsökkenésre jutó készletérték-különbözet összegét két lépésben számítjuk:

- először meghatározzuk a készletérték-különbözet arányát,
- majd számszerűsítjük a készletcsökkenésre jutó készletérték-különbözetet.

Fentiekhez az alábbi képleteket hívjuk segítségül:

$KÉK\% = \frac{\text{készletérték-különbözet számla egyenlege az időszak végén}}{\text{készletszámla időszaki nyitó egyenlege} + \text{készletnövekedés az időszakban (elszámolási egységáron)}}$

A készletcsökkenésre jutó KÉK = az időszak készletcsökkenése elszámolási egységáron X KÉK%

Legalább évről-évre ki kell mutatni a **befejezetlen termelés** és a raktáron lévő **félkész termékek** állományának értékét is, a megfelelő számlacsoportban megnyitott számlákon.

Befejezetlen termelés a megmunkálás alatt álló, a vállalkozás termelő egységein belül további megmunkálásra váró termékek összessége. Azaz csak olyan termék sorolható ide, amelyen már legalább egy számottevő munkaműveletet elvégeztek. A vállalkozásnak számviteli politikájában kell meghatároznia, hogy nála az adott termék esetében mi minősül számottevő műveletnek.

Befejezetlen termelésnek minősülnek az év végén ki nem számlázott szolgáltatások teljesítményei is.

Félkész termék minden olyan termék, amely a vállalkozásnál egy teljes megmunkálási folyamaton keresztül, ilyen címen raktárra vették (illetve raktárra vehető), készterméknek azonban még nem tekinthető.

A befejezetlen termelés jellegéből adódóan azt év közben a vállalkozás készletszámlákon - általában - nem mutatja ki. Jellemzően évvárslatkor kerül sor a befejezetlen termelés készletre vételére, leltár alapján.

A saját termelésű félkész terméket is - mint a befejezetlen termelést - legkésőbb az évvárslatkor kell állományba venni.

Fentiekhez kapcsolódóan célszerű az erre szolgáló számlacsoportot az alábbiak szerint megbontani:

- Mezei leltár,
- Alaptevékenység egyéb befejezetlen termelése,
- Alaptevékenységen kívüli befejezetlen termelés,
- Félkész termékek,
- Félkész termékek készletérték-különbözete.

A **mezei leltár** a mezőgazdasági ágazat sajátos befejezetlen termelése: a következő év(ek) növény- és kertészeti termelése érdekében felmerült közvetlen költségeket tartalmazza. Ideértendők például az őszi vetések, a gyeptelepítés, a zöldség-, szőlő-, és gyümölcsstermelés következő évi termelése érdekében végzett munkák ráfordításai (ezek csökkentve az esetleges tárgyévi hozamértékkel), a faiskolák és szőlőiskolák befejezetlen termelése.

A befejezetlen mezőgazdasági termelést **közvetlen költségen** kell értékelni.

A mezei leltár jellegéből adódóan az ezen számlán kimutatott készletértékeket két csoportba sorolhatjuk:

- a tárgyévben felmerült, a következő év növénytermelése érdekében felmerült költségek, és
- a több évre ható munkák (pl. szervestrágyázás) költségei csoportba.

A mezei leltár számlán - fentiekből következően - év közben tehát csak a több évre ható munkák következő években elszámolandó költségeinek összege szerepelhet.

Az elkészült kész- és félkész termékek elszámolási egységáron számított értéke készletre vételének könyvelése, továbbá ezek elszámolóáron és tényleges közvetlen önköltségen számított értékének szembeállítására és a saját előállítású eszközök aktivált értékének kimutatására a **79. számlacsoportban** történik.

E számlacsoport számlái **elszámolástechnikai jellegűek**, ezért célszerű megnyitásukkor a 71-77. számlacsoportokban megnyitott számláknak megfelelő bontást alkalmazni.

Ha a vállalkozás nem akarja "túlbonyolítani" elszámolásait túlon túl részletes, sok alábontást tartalmazó alszámlákkal, akkor is legalább főtermék (ikertermék), melléktermék, befejezetlen termelés bontásban indokolt megnyitnia számláit.

Fentiekkel összefüggésben néhány kategória magyarázatra szorul. Így

- **főterméknek** azt a terméket nevezzük, amelynek előállítására a termelési tevékenység

elsődlegesen irányul,

- **ikertermékről** akkor beszélünk, ha ugyanabban a termelési folyamatban több, egymással egyenrangú főtermék keletkezik (például széna és mag). A termelés költségeit ekkor egy ún. vezértermékre - egyenértékszám segítségével - átszámított mennyiség alapján kell megosztani az ikertermékek között.

Év végén hozamként kell elszámolni a befejezetlen termelés (befejezetlen termékek, megrendelésre végzett befejezetlen szolgáltatás) értékét is.

Év végén a 79. számlacsoportba kell átvezetni a tevékenység (71-77. számlacsoportok) számláiról a 2. számlaosztályban könyvelt termények, kész- és félkésztermékek, állatok, valamint az év végén aktivált befejezetlen termelés előállítása érdekében felmerült közvetlen költségek összegét. Ezt követően a 79. számlacsoport számláinak (kivéve a saját előállítású eszközök aktivált értéke számlát) egyenlegét, azaz a készletre vett fő- és ikertermékek elszámolóáron számított értékének és a tényleges közvetlen önköltségen számított értékének a különbségét a megfelelő készletérték-különbség számlára kell legalább az év végi zárlati munkák során átvezetni.

Az alábbiakban nézzünk meg egy lehetséges számla-, illetve álszámla-bontást fentiek elszámolásához!

A **791.Növénytermelés, kertészet hozamai** számlacsoportban a folyó évi és a következő évi növénytermelés, kertészet hozamait mutatjuk ki.

A hozamértéket év közben módosítanunk kell a tisztítás, szelektálás, osztályozás, minőségvizsgálatok (stb.) alapján megállapított minőségváltozások miatt szükséges elszámolóár változások, illetve az ezzel összefüggő mennyiségi változások hatásaként jelentkező eltérésekkel.

A fenti számlát részezhetjük az alábbiak szerint:

- 7911. Növénytermelés hozamai,
- 7912. Kertészeti termelés hozamai,
- 7918. Következő évek növénytermelésének hozamai,
- 7919. Ültetvénytelepítés hozamai.

A **7911.** és **7912.** számlákon, álszámlákon számoljuk el a folyó évi növénytermelés, kertészet hozamait, míg a

- **7918. számlán** a következő évek növénytermelésének költségeivel azonos bontásban célszerű könyvelni a befejezetlen növénytermelésnek az értékét (azon növénytermelési munkáknak az értékét, amelyeket a következő év(ek) hozamai érdekében végeztek). Az értékelés módját a vállalkozásnak értékelési szabályzatában kell bemutatnia.
- **7919. számlán** könyveljük melléktermékként a termelőre még nem fordított szőlőkből, gyümölcsösökből betakarított termés, valamint egyéb melléktermékek értékét.

(Magát az ültetvénytelepítést és esetleges korszerűsítését saját vállalkozásban végzett beruházás teljesítményeként kell elszámolni, közvetlen önköltségen, a Befejezetlen beruházások számlával szemben. A közvetlen önköltség az Ültetvénytelepítés költségei számlán gyűjtött közvetlen költségek és a készletre vett termékhozam előállítási költségeként elszámolt érték különbsége. A költségek elszámolás során az 582. Saját előállítású eszközök aktivált értéke számlán kell elszámolni a beruházás értékét.)

Ahogy arról fentebb már volt szó, e számlákat célszerű a költségviselő (71-77. számlacsoportok)

számlákkal azonos bontásban megnyitni, azaz például

- 711. Folyó évi növénytermelés költségei,
- 712. Kertészeti termelés költségei,
- 718. Következő évek növénytermelésének költségei,
- 719. Ültetvénytelepítés költségei.

A **792. Állattenyésztés hozamai számla**, illetve bontásai szolgálnak az állattenyésztés valamennyi ágazatának a készletek számlaosztályban készletre vett hozamainak - beleértve az állatok tömeggyarapodását is- és az élőtömeg önköltséget befolyásoló egyéb értékeknek az elszámolására. Így e számlán kell elszámolni a vásárolt állatok beszerzési értékét, melyet a 72. Állattenyésztés költségei között számolt el költségként a vállalkozás.

A 792. számlán indokolt elszámolni például - a teljesség igénye nélküli felsorolásban - a tehenészetnél főtermékként, illetve ikertermékként a tejet és az élve született szaporulatot, melléktermékként a szerves trágyát, baromfitenyészetnél főtermékként a tojást, melléktermékként a szerves trágyát és a tollat, keltetésnél főtermékként az értékesített és nevelőbe helyezett naposcsibék közvetlen önköltségen számított értékét, valamint év végén befejezetlen termelésként a keltetőben lévő tojások elszámolóáron számított értékét.

Az állattenyésztés érintett ágazatainak hozamértékét (ezzel párhuzamosan a hozam mennyiségét is) módosítani kell az állatok belső állományváltozásából adódó ágazati elszámolóár-különbséggel. az igásállatok szaporulatának és szerves trágya-termelésének értékét az állattenyésztés hozamaként - melléktermék - számoljuk el.

(A növendék- és hízóállatok tömeggyarapodását az értékesítési alapfeltételekben alkalmazott tömeglevonás figyelembevételével célszerű számítani.)

Az állattenyésztési ágazatok, valamint az ezeken belül főkönyvileg, analitikusan külön elszámolt állománycsoportok hozamértékét módosítja év közben az állatok korosbításakor és hízóba, vagy más csoportba való átvezetések az előző korcsoport és az új korcsoport elszámolóáron számított értéke közötti különbség alapján számított érték, elszámolóár-különbségét címén.

Ezt az elszámolóár-különbséget az ún. fogadó ágazatnak - amely ágazatba a korosbított, hízóba állított állat került - a hozamszámláján számoljuk el.

az állattenyésztés hozamát növeli, illetve módosítja azt az állati termékek átdolgozásából származó hozam, illetve elszámolási árkülönbség is.

A szopós állatok hozamértékét az ellés után mért tömeg (az ún. alomtömeg) alapján célszerű elszámolni.

Legkésőbb az éves mérleget előkészítő zárlati munkák során a 792. számlára, illetve alszámláira kell átvezetni a 72. számlacsoport számláin gyűjtött költségeket, majd az itt kimutatott különbség összegét a 248. Állatok készletérték-különbsége számlára vezetjük át.

A **793. Erdőgazdálkodás hozamai számla**n az az erdőgazdálkodás hozamainak elszámolóáron számított értékét számoljuk el. Az erdőtelepítés,-felújítás érdekében felmerült tárgyévi költségeket e számlán, míg a telepítés, felújítás érdekében az év végéig végzett munkák ráfordításait a 782. Saját előállítású eszközök aktivált értéke számlára könyveljük. év végén a 793. Erdőgazdálkodás hozamai számlára vezetjük át a 73. számlacsoport számláin gyűjtött költségekből a hozamokkal

kapcsolatos költségeket. a számla egyenlegét ez után a 258. Késztermék KÉK számlára vezetjük át.

A 794. Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási melléktevékenységek hozamai számlát célszerű a költség számlákkal (74. számlacsoport) összhangban részletezni, például 741. Hibrid kukoricavetőmag előállító üzem költségei, 742. Zöldtakarmányliszt-készítő üzem költségei, stb...) Itt könyveljük a melléktevékenységek során előállított és készletre vett termékek hozamértékét.

A 797. Alaptevékenységen kívüli tevékenységek hozamai számlán a 2. Készletek számlaosztály számláival szemben könyveljük azokat a készleteket, amelyeket a vállalkozás alaptevékenységen kívüli tevékenysége eredményeként állított elő.

A saját termelésű készletek esetében - ahogy arról már volt szó - különleges szabályok érvényesülnek, ha ezek bizonyos felhasználását, állománycsökkenését (hiány, megsemmisülés, selejtezés, térítés nélküli átadás, értékvesztés) számoljuk el: ezeket ráfordításként is elszámoljuk, ugyanakkor a saját termelésű készletek állományváltozása számlán is rögzíteni kell a gazdasági eseményt. annak érdekében, hogy a kötelező egyezőség a készlet számlán rögzített állományváltozás értéke és az eredmény számlán könyvelt érték közt fennálljon, illetve a halmazódásokat kiszűrjük - például a saját termelésű takarmány először a takarmánykeverő üzembe kerül, majd onnan az állattenyésztési tevékenység érdekében használják fel - a könyvelést több lépésben kell elvégezni.

Abban az esetben, ha a saját termelésű készlet mérlegkészítésekor ismert piaci értéke tartósan és jelentősen alacsonyabb a könyv szerinti értéknél - ekkor beszélünk **piaci típusú értékvesztésről** -, illetve, ha a készlet értéke azért csökken a könyv szerinti értékéhez képest, mert eredeti rendeltetésének, a vonatkozó előírásoknak nem felel meg (például azért mert megrongálódott), esetleg nincs iránta kereslet, feleslegessé vált - akkor **nem piaci típusú értékvesztésről** van szó. Ezekben az esetekben a készletet csökkent értéken kell szerepeltetni a nyilvántartásokban, a számviteli törvény vonatkozó rendelkezései szerint a mérlegben a készlet használhatóságának (illetve értékesíthetőségének) megfelelő, a mérleg készítésekor, illetve minősítése elvégzésekor érvényes, ismert piaci értéken kell feltüntetni, de legalább haszonanyagáron vagy hulladékértéken. fontos, hogy az értékvesztés elszámolása nem eredményezheti a készlet mennyiségi változását, csak értékben való módosítást okozhat.

Az értékvesztést az egyéb ráfordítások közt kell elszámolni, a saját termelésű készletek állományváltozása főkönyvi számlán való elszámolással egyidejűleg.

Az elszámolás technikailag kétféle módon lehetséges

- az állománycsökkenés értékével megegyező összegben - technikailag - áruvá minősítjük át a saját termelésű készleteket a saját előállítású eszközök aktivált értéke számlával szemben, majd az áruként kimutatott értéket egyéb ráfordításként számoljuk el,
- nem minősítjük át áruvá az állománycsökkenés értékével egyező készletet, hanem a saját termelésű készletek főkönyvi számlával szemben az értékvesztést egyéb ráfordításként könyveljük. majd a saját termelésű készletek állományváltozása számlán elszámoljuk a csökkenést, az ellenszámla a saját előállítású eszközök aktivált értéke számla,

az elszámolás módja eltér, de természetesen mindkét formációnak összegszerűségében azonos eredményhez kell vezetnie.

Ha a vállalkozás akár elsődlegesen, akár másodlagosan, de vezeti a 6. és a 7. számlaosztály számláit is, akkor év végén a 6. számlaosztályból át kell vezetni a felosztható költségeket a 7. számlaosztály megfelelő számláira. a fel nem osztható költségek az adott időszak eredményét csökkentik. a termelési költségek főkönyvi számlákat év végén a megfelelő hozamszámlára kell zárni. így a költségszámláknak egyenlege nem lesz, a hozamszámlák tartozik oldala mutatja a közvetlen (előállítási) költségeket, míg követel oldala a készletre vett hozam elszámolóáron számított értéke szerepel. a számla egyenlege a készletérték-különbözet. a hozamszámlának tartozik és követel egyenlege is lehet. abban az esetben, ha az előállítási költség meghaladja a hozam elszámolóáron számított értékét, akkor az egyenleg tartozik jellegű, míg nyereséges előállítás esetében a számla követel egyenleget mutat. ezt az egyenleget a megfelelő készletérték-különbözet számlára vezetjük át.

A fentebb vázoltakat tekintsük át egy átfogó esettanulmányban, a Jó Gazda Mezőgazdasági Kft 2009. évi adatainak felhasználásával!

(A több, mint 30 oldalnyi terjedelmű esettanulmányt a honlapomon – www.sinkatax.hu - a http://www.sinkatax.hu/doc/Meg_esettanulmany1.pdf linken, vagy az “Esettanulmányok, e-bookok” menüpontból tölthetitek le, ezt még szabadon. Októbertől ezek az anyagok lesznek részei az előfizetésnek.)

Évközi adóváltozások- mit hozott az új kormány a vállalkozásoknak?

2010. július 1-től új szabályok vonatkoznak a **10% - os mértékű társasági adókulcsra**. A társasági adóban ez nem új lehetőség, eddig is létezett ez az adómérték, de korlátokkal: 50 millió forintos pozitív adóalapig és olyan további feltételek mellett, amelyek miatt fehér holló az a vállalkozás, amely élhetett a lehetőséggel.

A 2010. január 1-től június 30-ig terjedő időre még a korábbi előírások érvényesek. Ez azt jelenti, hogy 50 millió forintig 10%-os kulccsal számíthatják adójukat azok a vállalkozások, akik megfelelnek az alábbi kikötéseknek:

- nem vesznek igénybe adókedvezményt,
- foglalkoztatottaik állományi létszáma legalább fél fő (nem kell megijedni, nem kell „kettéfűrészelni” szegény dolgozót, a havi átlagos állományi létszám számtani átlagáról van szó),
- a tárgyévet megelőző adóévben legalább a jövedelemminimum összegét elérő adóalapja vagy adózás előtti eredménye volt a vállalkozásnak,
- a megelőző adóévben a vállalkozás terhére nem szabtak ki munkaügyi bírságot, mulasztási bírságot vagy egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség megsértése miatt bírságot, illetve nem állapították meg a rendezett munkaügyi kapcsolatok hiányát a társaságnál,
- a társaság az általa foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma után legalább a minimálbér kétszeresének megfelelő járulékalap szerint vallott be nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékot.

Azok a vállalkozások, amelyek nem tesznek eleget a felsorolt feltételeknek, a 19%-os adókulcsot figyelembe véve állapítják meg adókötelezettségüket.

Július 1-től – az idei évben még arányosítva – 250 millió forintos adóalapig lehet szó a 10%-os adókulcsról. 2011-től - már a teljes évre – 500 millió forintig lesz érvényes a kedvezményes, 10%-os adókulcs. Az adóalap említett határokat meghaladó részére továbbra is 19%-os adómértékkel kell számolni. Az adóalap nagyságrendjére vonatkozó kikötésen túl, további feltételei nincsenek a kedvezményes kulcs alkalmazásának.

2010-ben - mivel a szabályok év közben módosultak - kétféle adómértékkel kell számolniuk a vállalkozásoknak, az éves adóalapjukat pedig az adóév naptári napjaival arányosan kell megosztaniuk.

A törvénymódosításnak azok a vállalkozások örülnek, amelyek tevékenységének volumene – és így az ebből keletkező bevétel, nyereség - az év folyamán arányosan oszlik meg. A szezonális vállalkozások azonban akár „pórus is járhatnak” 2010-ben. Például akkor, ha az első félévük jelentős veszteséget hozott, amit az év második felében elért nyereséggel kompenzálhatnak, az év első felére ugyanúgy meg kell fizetniük a társasági adót, mintha bevételük, nyereségük egyenletesen, havi bontásban többé-kevésbé azonos mértékben keletkezett volna. (Esetükben akkor hozna adóteher-csökkenést a törvényváltozás, ha évközi mérleg készítésére - és az első félév kötelezettségének ennek alapján történő számítására- a Tao.-tv. lehetőséget adna.)

Vállalkozói személyi jövedelemadó mértéke a 2010. július 1. és 2010. december 31. közötti időszakra vonatkozóan követi a fenti struktúrát, azaz az adóalap 250 millió forintot meg nem haladó összege után a vállalkozói személyi jövedelemadó mértéke 10%, e feletti összegre pedig 19%.

A 10%-os adókulcs érvényesíthetőségét a törvény semmiféle feltételhez nem köti. Tekintettel arra, hogy a 10%-os adómérték kizárólag 2010. július 1. és 2010. december 31. közötti időszakban keletkezett adóalap után érvényesíthető, ezért az általános szabályok szerint a 2010. évre megállapított adóalapot a naptári napok arányában meg kell osztani, s az így kiszámított adóalap, de legfeljebb 250 millió forint adóalap után érvényesíthető 10%-os adókulcs.

Az adómérték változásával összefüggésben módosulnak a 2010. július 1-jét követő időszakra vonatkozó adóelőleg-fizetési kötelezettség szabályai is. Ennek értelmében, ha az év elejétől számított halmozott adóelőleg-alap 2010. július 1-jét követő időszakra eső része nem haladja meg a 250 millió forintot, akkor egyéni vállalkozó jogosult 10%-os adómérték alapján megfizetni a vállalkozói személyi jövedelemadó-előleget.

Amennyiben az egyéni vállalkozó teljesíti a törvényben előírt feltételeket (pl. nem vesz igénybe adókedvezményt, stb.), akkor a 2010. január 1. és 2010. június 30. közötti időszakra vonatkozóan számított adóalap, de legfeljebb 50 millió forint után is 10%-os adókulcsot érvényesíthet. Ehhez azonban teljesíteni kell az Szja tv. 2010. június 30. napján hatályos rendelkezéseiben előírt feltételeket is, továbbá az adómegtakarítás felhasználására összefüggésben előírt kötelezettségeket is teljesítenie kell.

Az adókulcs változására tekintettel a 2010. adóévre vonatkozóan az adózás előtti eredmény csökkentéseként érvényesített csekély összegű (de minimis) támogatások összegét sajátos szabályok alapján kell kiszámítani.

A 2010. július 1-jét megelőző időszakra vonatkozóan megállapított adóalap terhére érvényesített kedvezmény értékéből a 10%-os adókulcsot alkalmazó egyéni vállalkozó esetén az 50 millió forintot meg nem haladó rész 10%-ának, valamint ezen összeget meghaladó rész 19%-ának együttes összege minősül csekély összegű (de minimis) támogatásnak.

A 2010. július 1-jét megelőző időszakra vonatkozóan megállapított adóalap terhére érvényesített kedvezmény értékéből a 10%-os adókulcsot nem alkalmazó egyéni vállalkozó annak 19%-a minősül csekély összegű (de minimis) támogatásnak.

A 2010. július 1-jét követő időszakra vonatkozóan megállapított adóalap terhére érvényesített kedvezmény értékéből a 250 millió forintot meg nem haladó rész 10%-ának, valamint ezen összeget meghaladó rész 19%-ának együttes összege minősül csekély összegű (de minimis) támogatásnak.

Ingatlan bérbeadás szabályaiban is történt változás. Az ingatlan-bérbeadási vagy egyéb szálláshely szolgáltatási tevékenységét nem egyéni vállalkozóként végző magánszemély az értékcsökkenési leírást az egyéni vállalkozóra vonatkozó szabályok szerint számolhatja el.

A törvény sajnos nem fogalmazza meg egyértelműen, hogy az értékcsökkenési leírásra vonatkozó lehetőség a teljes évre vonatkozóan megilleti a magánszemélyt, vagy csak a törvény hatályba lépésétől 2010. december 31-ig terjedő időszakra.

A kizárólag ingatlan-bérbeadási (haszon-bérbeadási) tevékenységet folytató magánszemély a törvény kihirdetésétől számított harmadik naptól nem köteles adószámot kiváltani, ha bérbeadási tevékenysége tekintetében nem választja annak adókötelessé tételét, azaz bérbeadási (haszon-bérbeadási) tevékenysége után általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett, ennek

következtében adólevonási jogot sem gyakorolhat. E rendelkezést figyelembe véve érdemes lehet a bérbeadási tevékenységet a törvény hatálya lépését követően megkezdeni.

Az **egyszerűsített foglalkoztatás** új szabályai 2010. augusztus 1-től léptek életbe. Az alkalmi munkavállalásra, idénymunkára vonatkozó, idén áprilisban már egyszer módosított előírásokat augusztusban pontosították, illetve a való életben teljesíthetetlen kötelezettségeket - például a foglalkoztatottak bejelentésére vonatkozó előírásokat - törölték, módosították a kapcsolódó közterheket.

Így augusztustól a 10T1042E számú bejelentő lapon már csak a munkavállaló adóazonosító jelét, TAJ-számát,, továbbá a munkavégzés jellegét és napjainak számát kell bejelenteni (az áprilisban életbe lépő jogszabály szerint több adatra volt szükség, így például a foglalkoztatás helyszínét is meg kellett adni, a munkavállaló valamennyi azonosító adata mellett). Az említett adatlapot változatlanul csak elektronikus úton lehet benyújtani, illetve telefonon teljesíthető a bejelentési kötelezettség.

Markáns változás az áprilisban hatályba lépett, korábbi előírásokhoz képest, hogy augusztustól az egyszerűsített foglalkoztatás keretében munkát vállalók után már nem a munkavállalók után általánosan fizetendő járulékkerhet kell megfizetni. A módosítás szerint tételes járulékot – hasonlóan a az alkalmi munkavállalói könyvvel való foglalkoztatáshoz - kell fizetni, ami független a kifizetett munkabér összegétől (azaz nem annak valahány százaléka).

Ennek alapján mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetében fejenként és naponta 500,-Ft, míg alkalmi munka esetében 1.000,-Ft.

Viszont bevezetett a törvény létszámkorlátot a foglalkoztató általános szabályok szerint – a Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszonyban – foglalkoztatott létszámának függvényében - az alkalmi munkavállalókra vonatkozóan (ez nem érinti a mezőgazdasági és turisztikai idénymunkásokat), azaz létszámuk nem haladhatja meg

- az 1 főt, ha a foglalkoztatónak nincs olyan „normál” munkavállalója, akit az általános (Mt) szabályok szerint foglalkoztat,
- a 2 főt, ha a normál foglalkoztatott dolgozóinak létszáma 1-5 fő,
- a 4 főt, ha a normál foglalkoztatottainak száma 6-20 fő közötti,
- a normál foglalkoztatott létszáma 20 %-át, ha a normál létszáma meghaladja a 20 főt.

Ha a foglalkoztató túllépi a rá vonatkozó fenti korlátokat, akkor az alkalmi munkavállalók bére után be kell fizetnie az általános szabályok szerinti nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékot, valamint a szakképzési hozzájárulást és a személyi jövedelemadót is.

Fontos, hogy senki nem alkalmazható, még az alkalmi munkavállalók sem, a minimálbérnél - illetve annak munkanapokkal arányos részénél – kevesebért.

Azt is tudni kell, hogy az a munkaadó, akinek 300 ezer forintnál több köztartozása van, az nem foglalkoztathat a napi és fejenkénti 500,-Ft, illetve 1.000,-Ft közteher mellett munkavállalókat. Neki mindaddig az általános szabályok szerinti járulékkerheket kell megfizetnie foglalkoztatottai után, amíg nem rendezi tartozását teljes egészében.

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében munkát vállalóknak pedig tudniuk kell, hogy e jogviszonyuk alapján nem válnak biztosítottá: jogosultságuk nyugellátásra, baleseti egészségügyi

szolgáltatásra, valamint álláskeresői ellátásra szól. (Kiválthatják a Start-kártyát, amivel könnyebben található tartós munkaviszonyt.) Ha az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelmük az adóévben nem haladja meg a 840 ezer forintot - és ezen kívül más, adóköteles jövedelmük nem volt - , akkor nem kell személyi jövedelemadó bevallást beadniuk.

Fentiekhez kapcsolódóan meg kell említeni az **adómentes háztartási munka** intézményét is. 2010. szeptember 15-től a természetes személyek közti háztartási munka, illetve az ebből származó jövedelem bizonyos feltételekkel adómentes.

Háztartási munkának minősül a lakás takarítása, főzés, mosás, vasalás, gyermekek felügyelete, házi tanítása, otthoni gondozás és ápolás, házvezetés, kertgondozás, a háztartásban szükséges állagmegóvási és felújítási munkák elvégzése. Mindezek a munkák azonban nem tekinthetők háztartási munkának, ha azt egyéni vagy társas vállalkozás végzi, vagy üzletszerű tevékenység célját szolgálják (például egyéni vállalkozó telephelyének takarítása).

A foglalkoztató – aki csak magánszemély lehet ebben az esetben - , akkor minősül a közteherfizetési és bevallási kötelezettség alól, ha háztartási alkalmazottját szabályszerűen bejelenti, megfizeti az alkalmazottankénti havi 1.000,-Ft regisztrációs díjat. .

(Ez még az egyszerűsített foglalkoztatásnál is kevesebb terhet jelent, hiszen ott a fejenként és naponta kell 1.000,-Ft közterhet fizetni a foglalkoztatott után.)

Véleményem szerint ez a lehetőség a vagyonosodási vizsgálatok során is feladja majd a leckét a revizoroknak. A családi vállalkozások esetében - például – adómentesen be lehet jelenteni valamelyik tulajdonost, esetleg néhány alkalmazottat. Sőt, szerény keretek közt még pénzmosásra is alkalmas e szabály, hiszen elvileg bármennyi bért kaphat a háztartási alkalmazott. Így könnyen találkozhatunk azzal az esettel, hogy a gyerekek mellett magántanárként nyelvet tanító anyuka milliókra rúgó havi keresetéből tartja el az egész családját. Persze az megint csak érdekes kérdés, hogy miből tellett erre a kifizetőnek...

A **Széchenyi-kártya** három új hitellel egészült ki. Eddig a kártyához csak 1+1 éves lejáratú folyószámlahitel járt, maximum 25 millió forint összegig. Az új programban már négy „termékről” beszélhetünk. A „klasszikus” folyószámlahitel mellett:

- Augusztus 2-től 25 millió forintos hitelkerettel hosszabb lejáratú (3 éves futamidejű) **forgóeszközhitelt** igényelhetnek a vállalkozások (számla ellenében).
- Szeptembertől indul a **beruházási hitelprogram**. Ennek futamideje 10 év és legfeljebb 50 millió forint igényelhető.
- Még nem dolgozták ki végleges formáját, de a negyedik konstrukció a **pályázati önerő hitel** lesz. Bár az igényelhető összegről még folyik a vita – a vállalkozások érdekvédelmi szervezete (KA-VOSZ) 50 milliót tartana reálisnak, míg a kormány csak ennek felét - , szerintem ez lesz a vállalkozásokon leginkább segítő forma. Sok, egyébként életképes vállalkozás ugyanis azért nem tud források hiányában ötről hatra jutni, mert nincs meg a pályázatokhoz szükséges önerője (ráadásul az uniós pályázatok utófinanszírozási formában működnek).

A program minden egyes termékére állami garancia és kamattámogatás vonatkozik. Viszont a törlesztőrészeket az adóhatóság adó formájában hajtja be, ezért fontos, hogy igénylésükkor a vállalkozások pontosan mérjék fel reális teherbíró-képességüket.

Megszűnő közterhek

A módosító törvény kihirdetésétől számított harmadik napon (azaz 2010. augusztusának közepétől) hatályát veszti az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóról szóló 2009. évi LXXVIII. törvény, amelynek következtében nem kell adót fizetni vízi és légi járművek, valamint nagy teljesítményű személygépkocsik után.

A 2010. II. félévre bevallott adót már nem kell megfizetni. Ha az adózó a 2010. I. félévre megállapított adónál nagyobb összegű befizetést teljesített, akkor a törvény kihirdetésétől számított harmadik naptól – de legfeljebb az elévülési időn belül – a különbözetet az állami adóhatóságtól visszaigényelheti. A 2010. I. félévre vonatkozó adó a 2010. II. negyedévi cégautóból levonható.

2011. január 1-jétől az alábbi adók megszűnnek, ezeken a jogcímenek adófizetést nem kell teljesíteni:

- vállalkozók kommunális adója,
- üdülésre, pihenésre alkalmas – lakásnak nem minősülő – ingatlant (épületet) terhelő idegenforgalmi adó,
- üdülésre, pihenésre alkalmas – lakásnak nem minősülő – ingatlan (épület) rendeltetésszerű használatához szükséges földrészletet terhelő építményadó.

Fentiekkel mind az adófizetők, mind az állami- és önkormányzati adóhatóságok jelentős adminisztrációs teherrel szabadultak meg. Az adók beszedése sok esetben nagyobb költséggel járt, mint amennyi hasznot hozott a költségvetés számára.

Ingyen reklám, avagy ez (csak) Amerika?

Az Interneten akadtam az alábbi újságcikkre, illetve fotóra.

Pardon Me, Officer, While I Finish My Beer

Associated Press

Despite the fact that an officer is pointing a gun at him, a passenger from a stopped vehicle decides to finish his beer. Police stopped the vehicle because they thought it was stolen; it wasn't, but another passenger was taken into custody on an outstanding

warrant and was also charged with resisting arrest. Five people were in the vehicle, and drinking was obviously occurring, but the police didn't arrest anyone else. The incident occurred in Klamath Falls, Ore., on Wednesday.

A fényképen elkapott pillanat egy rendőrségi akció része volt az Egyesült Államokbeli Klamath Fallsban. A rendőrfőnök megállította egy gépkocsit, mivel gyanúja szerint a jármű lopott volt.

A gépkocsiban öt, nyilvánvalóan alaposan „elázott” fickó ült és iszogatót. Nem csupán az utasok, hanem maga a jármű vezetője is, aki – ezt látjuk a képen - annak ellenére nem tudott megválni kedvenc dobozos sörétől, hogy a rendőr fegyvert fogott rá. Mint kiderült, az autó mégsem volt lopott, bár az utasok egyike ellen letartóztatási parancs volt érvényben és letartóztatással szembeni ellenállással is vádolták. A rendőr végül mégsem vette őrizetbe egyiküket sem.

Hogy miért nem, az érdekes lehet, de „marketinges szemüveggel” nézve a dolgot, sokkal inkább azt sajnáljuk – és ebben bizonyára osztozik velünk a történetben érintett sör gyártója is - , hogy nem látszik a képen az ital márkája. Ugyan kinek ne jönne jól ilyesfajta ingyen reklám a mai világban?...

A Hírlevél mellékleteként minden Kedves Olvasó megkapja az aktualizált Cafeteria és Cégautódó e-bookokat is!

